

BELEIDSPLAN VEILIGHEID & GEZONDHEID

STICHTING KINDEROPVANG DE KATTEKOP 2020

BELEIDSPLAN VEILIGHEID & GEZONDHEID DE KATTEKOP

1. INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van kinderdagverblijf de Kattekop. Met behulp van dit beleidsplan maken we inzichtelijk hoe we op onze locatie werken aan het doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2020 en is tot stand gekomen nadat diverse gesprekken zijn gevoerd met medewerkers. Centraal stond de vraag of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Een omgeving waar tegelijkertijd ruimte is voor het bieden van optimale mogelijkheden voor kinderen om eigen ontdekkingen te doen, ondersteunend aan hun ontwikkeling.

Directeur mevrouw Tilly Pannebakker is eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en gezondheid. Dit beleid komt in de praktijk pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Zorgdragen voor een veilige en gezonde omgeving vraagt om het continu in gesprek blijven over het beleid. We blijven scherp op onze werkwijzen door incidenten en gevaarlijke situaties te monitoren en direct passende maatregelen te nemen. Tijdens teamvergaderingen en besprekingen staat regelmatig een thema over veiligheid of gezondheid op de agenda. Bij veranderingen in de omgeving en situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, controleren we direct of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

In de volgende hoofdstukken wordt eerst de missie en visie van de Kattekop toegelicht. Aansluitend wordt beschreven hoe we preventief handelen om grote risico's te voorkomen en hoe kinderen wordt aangeleerd om te gaan met kleine risico's. Vervolgens komen enkele thema's aan bod, zoals hoe te handelen bij grensoverschrijdend gedrag, de inzet van personeel en scholing EHBO. Tenslotte wordt beschreven hoe het veiligheids- en gezondheidsbeleid op de Kattekop in een beleidscyclus is opgenomen.

2. MISSIE EN VISIE

Missie

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- Kinderen te beschermen tegen grote risico's
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling
- Kinderen mogelijkheden bieden om eigen ontdekkingen te doen
- Pedagogisch medewerkers te stimuleren om hun pedagogische competenties in te zetten om de fysieke en emotionele veiligheid van de kinderen te waarborgen

Visie

Kinderdagverblijf de Kattekop staat voor kwalitatief goede opvang waarvan een veilige en gezonde leef- en speelomgeving voor alle kinderen en medewerkers een belangrijk onderdeel is. Onder een veilige en gezonde omgeving vallen het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen (zie pedagogisch beleidsplan), maar ook een veilige fysieke omgeving. Een veilige omgeving vormt de basis voor kinderen om hun ontwikkeling te doorlopen. Waarbij zij uitdagingen aangaan en leren om te gaan met kleinere risico's en zo hun vaardigheden en zelfvertrouwen vergroten. Bewegend en spelend leert een baby zichzelf en zijn mogelijkheden kennen. Een peuter wordt bij voorkeur niet beperkt in bewegen, maar wordt vrijheid en mogelijkheden geboden, die nodig zijn om eigen keuzes in spel en/of materiaal te maken. Op de Kattekop scheppen we de voorwaarden voor kinderen van 0 tot 4 jaar om in een veilige en gezonde leef- en speelomgeving ervaringen op te doen.

3. RISICO'S MET GROTE GEVOLGEN

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in 3 categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij horende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot een minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar de complete risico-inventarisatie. Deze risico-inventarisatie wordt jaarlijks in het 4^e kwartaal uitgevoerd.

Fysieke veiligheid

Risico	Plan van aanpak/genomen maatregelen
Vallen van grote hoogte 1. Kind klimt uit evacuatie- bed en valt. 2. Kind valt van de verschoonbalie. 3. Baby valt uit kinderstoel, maxi cosi, leander wieg, kinderwagen of hoge box. 4. Baby/peuter valt uit hoog (buiten) bedje doordat het hekje niet goed afgesloten is. 5. Dreumes valt van de hoge bank. 6. Kind klimt ongezien op trap in slaapruiimte en valt.	1. Het evacuatie bed wordt altijd afgesloten met de sloten, wielen op de rem en met de deur tegen de muur geplaatst. De pedagogisch medewerkers van de jongste groepen kijken elke 10 minuten of er kinderen wakker zijn en halen deze uit bed. 2. Pedagogisch medewerkers schuiven het trapje van de verschoontafel in als het niet wordt gebruikt. De medewerkers begeleiden de kinderen van en naar de verschoonbalie. Pedagogisch medewerkers sluiten deurtje van de verschoonbalie ruimte als er niet meer verschoond wordt. 3. Tuigjes en veiligheidsriempjes in de maxi cosi en kinderstoelen worden altijd gebruikt. Baby's die zich optrekken mogen niet meer in de kinderwagen en leander wieg slapen. Baby's die zelfstandig zitten mogen niet meer in de hoge box spelen. 4. Pedagogisch medewerkers nemen de tijd en aandacht als zij kinderen naar bed brengen, sluiten de hekjes zorgvuldig. Pedagogisch medewerkers jongste groepen pakken het kind op borsthoogte naar zich toe als het uit bed gehaald wordt. 5. Bewegelijke dreumes wordt in de kinderstoel of tussen andere kinderen op de bank geplaatst. 6. Pedagogisch medewerkers zetten de trappen in de slaapruiptes met de treden naar de muur gericht, houden slaapkamerdeuren dicht.
Verbranding Kind krijgt hete koffie of thee over zicht heen.	Pedagogisch medewerkers hebben afspraken gemaakt over het koffie en theedrinken op de groep. Kokend water wordt altijd met koud water aangelengd.
Verdrinking 1. Baby verdrinkt tijdens spelen met watertafel. 2. Peuter verdrinkt in zandbak doordat deze vol regenwater zit.	1. Tijdens het spelen met de watertafel is er altijd en pedagogisch medewerker die toezicht houdt. 2. Management onderneemt actie grondwerkzaamheden. Pedagogisch medewerkers laten peuters niet op de speelplaats spelen als de zandbak vol water staat. <i>Zie werkinstructie veiligheid</i>

Verstikking 1. Kind stikt in stukje eten. 2. Kind stopt kleine voorwerpen in de mond en stikt. 3. Kind raakt verstrikt door koordjes aan kleding.	1. Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen tijdens de maaltijden. Zij treden in overleg met ouders om het moment van vast voedsel aan te bieden. 2. Pedagogisch medewerkers zijn alert op kleine voorwerpen op de groep of in kleding van kinderen. Speelgoed dat stuk is wordt verwijderd. Kleine materialen worden opgeborgen. 3. Voor het slapen gaan wordt kleding met koordjes uitgetrokken.
Vergiftiging Kind eet medicijnen of sigaretten uit tas ouder of pedagogisch medewerker.	Pedagogisch medewerkers bergen hun tas in de daarvoor bestemde lockers op. Tassen staan niet onbeheerd in de nabijheid van kinderen.

Sociale veiligheid

Risico	Plan van aanpak/genomen maatregel
Vermissing 1. Kind wordt opgehaald door een ander dan de ouder zonder dat medewerker geïnformeerd is. 2. Kind wordt vermist. Peuter gaat via het hek van het speelterrein naar het buitenterrein voor.	1. Kinderen worden niet mee gegeven aan anderen indien dit niet door de ouder gemeld is. 2. Pedagogisch medewerkers sluiten het hek van het speelterrein als tuinman klaar is.
Grensoverschrijdend gedrag Pedagogisch medewerkers of andere volwassenen vertonen grensoverschrijdend gedrag richting een kind.	Bij vermoedens of signalen van grensoverschrijdend gedrag wordt gehandeld conform de Meldcode Huiselijke geweld en Kindermishandeling. Er is altijd meer dan één medewerker werkzaam in het pand.
Kindermishandeling 1. Wat te doen bij vermoeden of signalen van kindermishandeling? Wat te doen bij een niet pluis gevoel?	Bij vermoedens of signalen van kindermishandeling wordt gehandeld conform de Meldcode Huiselijke geweld en Kindermishandeling. Medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode en worden regelmatig geschoold. Er zijn twee aandacht functionarissen aangesteld binnen de organisatie. Pedagogisch medewerkers gaan in gesprek met de ouder(s) om zorgen te bespreken en vragen te stellen. Acute en structurele onveiligheid moet altijd gemeld worden.

Risico	Plan van aanpak/genomen maatregelen
Zieke kinderen 1. Kind wordt ernstig ziek (bijv. raakt bewusteloos, ademhalingsproblemen). 2. Kind krijgt allergische reactie.	1. Bij ernstige ziekte of wanneer direct medische hulp nodig is bel 112 en de ouders. Pedagogisch medewerkers handelen volgens de richtlijnen van de EHBO. 2. Pedagogisch medewerkers attenderen ouders als er vermoeden is van allergische reacties. Pedagogisch medewerkers volgen de instructies vanuit het protocol omgaan met allergieën.
Binnenmilieu	
Buitenmilieu 1. Kind raakt oververhit door hoge buitentemperatuur en verbrandt door de zon. 2. Calamiteiten van buitenaf, zoals een gaswolk of grote brand.	1. Pedagogisch medewerkers handelen conform het warmteprotocol, o.a. niet buiten spelen tussen 11.00 en 15.00 uur, extra drinken, rustige activiteiten. Pedagogisch medewerkers volgen de instructies op van het warmteprotocol. 2. Pedagogisch medewerkers handelen conform het calamiteitenplan van de Kattekop en conform instructies rampenplan gemeente. Medewerkers zijn opgeleid als BHV'er. <i>Zie calamiteitenplan</i>

4. LEREN OMGAAN MET KLEINE RISICO'S

Onze missie is om kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Daarom nemen we maatregelen om kinderen tegen grote risico's te beschermen. Het bestaan van kleine risico's is onvermijdelijk. Op de Kattekop wordt kinderen geleerd om met kleine risico's om te gaan.

Veiligheid

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: kinderen leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voor kan doen. Het leren omgaan met kleine risico's is belangrijk voor een gezonde ontwikkeling en een toenemende zelfstandigheid van het kind. Ook het zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen van een kind wordt vergroot. Bovendien kan een kind de sociale vaardigheden verder ontwikkelen, door risico's samen met groepsgenootjes aan te gaan. Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en begeleiden hen om hier op een juiste manier mee omgaan. De pedagogisch medewerker stemt de mate van begeleiding goed af op de behoefte en de mogelijkheden van het kind. Aan de hand van de behoefte van het kind zal de pedagogisch medewerker voordoen, samendoen, helpen, zelfstandig laten uitvoeren, begeleiden door mogelijkheden te benoemen of instrueren. *(zie werkinstructie veiligheid)*

Gezondheid

Door alert te zijn op een goede hygiëne, werkt de Kattekop aan een gezond leefklimaat en het bestrijden van ziektekiemen. Met medewerkers en met kinderen worden afspraken gemaakt die bijdragen aan het beperken van gezondheidsrisico's. Zoals handen wassen na toiletbezoek of hand voor de mond houden tijdens hoesten. De afspraken zijn terug te vinden in de werkinstructie gezondheid. *(zie werkinstructie gezondheid)*

Ondanks onze maatregelen worden kinderen ziek, thuis of bij op de opvang. In dat geval wordt in overleg met de leidinggevenden en de pedagogisch medewerkers bepaald of de zorg kan worden geboden die het zieke kind nodig heeft.

Over hoe te handelen in het geval kinderen ziek zijn of worden zijn duidelijke afspraken gemaakt. Ouders worden daarover geïnformeerd via de website en tijdens het kennismakingsgesprek. *(zie werkinstructie gezondheid en werkinstructie zieke kinderen).*

5. GRENSOVERSCHRIJDEND GEDRAG

In het creëren van een veilige en gezonde opvangomgeving is het van belang om voorwaarden te scheppen die het welbevinden van kinderen bevorderen. Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of andere kinderen kan veel invloed hebben op dit welbevinden. Op de Kattkop hebben we de maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en afspraken gemaakt over hoe te handelen als het toch gebeurt.

Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en het beleid van elkaar kunnen zien en horen wordt actief nageleefd (vierogenprincipe). We stimuleren een open aanspreekcultuur, waarbij medewerkers met elkaar meekijken en elkaar durven aan te spreken. Ook kinderen wordt geleerd om mondig te zijn en aan te geven als zij bepaald gedrag niet wenselijk vinden. In het pedagogisch beleidsplan is opgenomen hoe we waarden en normen aan kinderen overdragen, hoe we kinderen leren om respectvol met elkaar om te gaan en wat gepast en ongepast gedrag is.

De Kattkop werkt volgens de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling. De meldcode geeft via een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling. Aan deze meldcode is ook een stappenplan toegevoegd over hoe te handelen bij vermoedens van kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht en een stappenplan hoe te handelen wanneer er sprake is van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Binnen de Kattkop zijn twee aandacht functionarissen aangesteld. De aandacht functionaris bewaakt het proces, heeft overleg en onderhoudt contacten met externe instanties zoals Bureau Jeugdzorg Zuid- Holland, Veilig Thuis en CJG (*zie meldcode kinderopvang*).

6. INZET MEDEWERKERS

Achterwachting

Op de Kattokop werkt een pedagogisch medewerker nooit alleen op het dagverblijf. Tijdens de openingsuren van 7.30 uur tot 18.30 uur zijn altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers aanwezig.

Aan het begin van de dag, tussen 7.30 uur en 8.00 uur, en aan het eind van de dag, tussen 18.00 en 18.30 uur, zijn totaal twee medewerkers aanwezig. De assistent-leidinggevende en de directeur zijn op deze tijdstippen als achterwacht telefonisch bereikbaar, voor het geval één van de medewerkers onverhoopt het gebouw moet verlaten. De medewerkers kunnen altijd een beroep op hen doen in geval van een calamiteit. De assistent-leidinggevende kan indien nodig binnen 15 minuten op de locatie zijn.

Vierogenprincipe

Het vierogenprincipe is een wettelijk regeling en houdt in dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht of leerling. Een beroepskracht mag nog wel alleen op de groep staan, zolang zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene.

De opvang moet zodanig zijn georganiseerd dat vooraf invulling wordt gegeven aan het vierogen principe, rekening houdend met momenten waarop een beroepskracht (mogelijk) alleen staat op de groep.

Op de Kattokop wordt zorgvuldig gewerkt aan toepassing van het vierogen principe:

De bouwkundige opzet van het gebouw maakt het mogelijk dat er altijd twee volwassenen zijn die de groep kinderen kunnen zien of horen. Het gebouw bevat veel glas en mogelijkheden tot doorkijken. Bovendien zijn de twee groepen op een vleugel verbonden door een gezamenlijke sanitaire ruimte of gezamenlijke keuken.

Het is vanzelfsprekend dat medewerkers met elkaar meekijken of elkaar tegenkomen, bijvoorbeeld tijdens het spelen met de kinderen op de gang of buiten. Medewerkers worden aangesproken en getraind in het realiseren van een open en professioneel werkklimaat, waarbij medewerkers gewend zijn om elkaar feedback te geven.

Dagelijks zijn meestal minimaal twee medewerkers werkzaam op een groep, die de groep kinderen en collega's kunnen zien of horen.

Tussen 7.30 uur en 8.00 uur en tussen 18.00 uur en 18.30 uur is één pedagogisch medewerker per vleugel werkzaam. Op deze tijdstippen komen ouders op onregelmatige tijden binnen om kinderen te brengen en halen of komen collega's binnen om gedag te zeggen.

Op de Kattokop werkt een pedagogisch medewerker nooit alleen op het dagverblijf.

7. EHBO REGELING

Op de Kattekop doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongelukje. Toch is dit niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Alle medewerkers van de Kattekop hebben een geldig geregistreerd Oranje Kruis gecertificeerd Kinder-EHBO-diploma. Pedagogisch medewerkers die nieuw in dienst komen volgen zo snel mogelijk de Kinder-EHBO-opleiding. Jaarlijks wordt door alle medewerkers een herhalingscursus gevolgd.

Als zich een ongeval met een kind voordoet, wordt er zo spoedig mogelijk contact met de ouders gezocht. In spoedgevallen kan het voorkomen dat de pedagogisch medewerker onmiddellijk met het kind per ambulance naar een ziekenhuis gaat en later pas de ouders waarschuwt. En als een ouder niet snel genoeg op de Kattekop kan zijn, kan worden besloten dat een medewerker met een kind naar de huisarts of een EHBOpost van het LUMC gaat. Van een ongeval wordt een registratie gemaakt, die met de ouders besproken wordt. Deze registratie wordt ook betrokken in de jaarlijkse risico-inventarisatie en in de evaluatie van de werkwijze.

Alle medewerkers van de Kattekop zijn bevoegd als bedrijfshulpverlener (BHV) en kunnen bij een calamiteit de coördinatie op zich nemen, totdat professionele hulpverleners aanwezig zijn. Dit wordt jaarlijks in een herhalingscursus BHV herhaald.

Elk voorjaar en in de zomer jaar wordt op de Kattekop een ontruimingsoefening gehouden, waarvan éénmaal per jaar onder begeleiding van een professionele instructeur. Kinderen wennen er zodoende aan om rustig aan het koord mee naar buiten te gaan. Jonge baby's die slapen ten tijde van de ontruimingsoefening laten we slapen en evacueren wij niet.

8. BELEIDSCYCLUS

Dit beleidsplan is geen statisch document en wordt up-to-date gehouden door jaarlijkse inventarisatie en evaluatie. Ook worden gebeurtenissen in de dagelijkse praktijk getoetst aan het beleid, waarna het beleid of de werkwijze wordt aangepast. Thema's uit het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid worden regelmatig besproken en geëvalueerd op besprekingen en teamvergaderingen.

Jaarlijkse risico-inventarisatie

Jaarlijks wordt op de Kattetekop de risico-inventarisatie Veiligheid en Gezondheid uitgevoerd. De bestaande en nieuwe risico's worden voor iedere (groeps)ruimte geïnventariseerd door de medewerkers van de betreffende groep. Deze inventarisatie gebeurt aan de hand van een document risico-inventarisatie. Tevens wordt geëvalueerd of genomen maatregelen effectief zijn of dat nieuwe maatregelen of acties noodzakelijk zijn. Dit wordt vastgelegd in een plan van aanpak, waardoor inzichtelijk is welke maatregelen reeds zijn genomen of welke acties te nemen zijn. De risico-inventarisatie en het plan van aanpak worden besproken met de medewerkers van de jongste groepen en van de peutergroepen.

Alert tijdens dagelijks werk

Het zorgdragen voor een veilige en gezonde opvangomgeving is een continu proces en vraagt om continue alertheid tijdens de werkzaamheden. Als gevaarlijke situaties, incidenten of ongevallen optreden wordt daar direct melding van gemaakt bij de assistent-leidinggevende of de directeur. In gezamenlijk overleg wordt bepaald of acties nodig zijn of dat de ontstane situatie tot de kleine (en aanvaarde) risico's behoort. Ook de werkwijze en het pedagogisch handelen worden daarbij geëvalueerd. De benodigde acties worden direct genomen, zodat de veiligheid en gezondheid van de omgeving geborgd wordt.

Om ook op de langere termijn proactief en preventief te kunnen werken worden ongevallen en gevaarlijke situaties geregistreerd. Een analyse van deze registraties wordt meegenomen in de jaarlijkse risico-inventarisatie en evaluatie.

9. WERKINSTRUCTIES, PROTOCOLLEN EN PROCEDURES

1. Werkinstructies veiligheid
2. Werkinstructies gezondheid
3. Pedagogisch beleidsplan
4. Route bij signalen huiselijk geweld en kindermishandeling
5. Route bij mogelijk geweld-zedendelict door een collega
6. Calamiteitenplan
7. Beleid ten aanzien van ziekte en ongevallen
8. Werkinstructies “omgaan met zieke kinderen”
9. Warmteprotocol
10. Protocol wiegendood
11. Protocol bloed-bloed contact
12. Huisregels